

Surah ya Mungu

***"Mungu akamumba mwanadamu kwa sura yake,
kwa sura ya Mungu akamumba; dume na jike
akawaumba."
Mwanzo 1:27***

Wanafalsafa wanasema kwamba mwanadamu, kama alivyo leo, ni mwerevu na mwenye maendeleo zaidi kuliko alivyowahi kuwa hapo awali katika historia. Dawa yao ni kwamba mageuzi yametufikisha hapa. Hoja kwamba kila kizazi kina akili zaidi kuliko kile kilichotangulia, imefikiwa kwa sababu wanasayansi wamethibitisha kutokana na mahesabu yao kwamba mwanadamu amekuwepo duniani kwa mamilioni ya miaka, akiboreka kila kizazi. Kila kizazi kikiwa kimeendelea zaidi, wanahitimisha kwamba mwanadamu sasa amefikia kiwango cha juu sana. Je, falsafa hii ni sahihi?

Tunafurahi sana kwamba Muumba mkuu wa ulimwengu ametupatia chanzo cha taarifa ambacho tunaweza kugundua ukweli na falsafa tupu. Ametualika, akisema, "Twende nyumbani kwa BWANA," na kwa kuingia katika nyumba yake ya maarifa tutakuja kupata ushuhuda wa Mungu mwenyewe kumhusu mwanadamu. Zaburi 122:1

Tunajifunza kutoka kwa chanzo hiki, Biblia, kwamba mwanadamu ni "wa udongo," na kwamba Mungu alimfanya kwa "mavumbi ya udongo." (1 Wakorintho 15:47; Mwanzo 2:7). Kwa kupumua, au kumimina ndani yake, "pumzi ya uhai, ... mwanadamu akawa nafsi hai." Katika maelezo haya mafupi ya uumbaji

wa mwanadamu katika kitabu cha Mwanzo, hakuna hata dokezo dogo la aina moja ya uhai kubadilika na kuwa nyingine, au la aina isiyo na muundo tata kuwa kiumbe chenye muundo tata zaidi. Mungu aliumba kila spishi kama aina tofauti na ya kipekee ya uhai, kama tunavyosoma katika sura ya kwanza ya Mwanzo. Baada ya kila hatua iliyochukuliwa kuandaa dunia ili iweze kusaidia uhai, na baada ya kila uumbaji tofauti wa mimea, samaki, ndege, na viumbe wa nchi kavu, Mungu alitangaza kwamba "ilikuwa njema." Mwanzo 1:10,21,25,31

Katika Mwanzo 1:26,27 tunasoma kwamba "Mungu akasema, Tufanye mwanadamu kwa mfano wetu, sawasawa na mfano wetu." Tunagundua katika kauli ya Mungu kwamba alidokeza wazo la wingi: "Watawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, ... na kila kiumbe kinachotambaa juu ya nchi." Kutokana na tangazo hili, ni wazi kwamba Mungu alipomumba mwanadamu kwa sura yake mwenyewe, "aliumba mwanamume na mwanamke," alimaanisha kwamba Adamu na Hawa wote wangekuwa wanafanana naye kwa njia mbalimbali.

Maneno "mshushuko" na "ufanano," katika lugha ya Kiebrania yanamaanisha kufanana au kielelezo. Mwanadamu aliumbwa kuwa kielelezo cha Mungu. Mwanadamu mkamilifu, Adamu, alikuwa kielelezo cha Mungu vipi? Hakika si kwa upande wa mwili wake. Muumba wetu ni kiumbe bora zaidi—ni kiumbe wa kiroho—na mwanadamu ni kiumbe wa nyama tu, wa udongo. Hata hivyo, Muumba wetu alimfanya mwanadamu kuwa kielelezo cha sura yake kwa baadhi ya njia. Kwa sehemu, mfanano huu, au sura hii, ilikuwa katika uwezo wa mwanadamu wa kufikiri, kukumbuka, kuelewa

dhana za kinadharia na wazo la moja kwa moja, kutoa hukumu za kimaadili, na kuwa na sifa za kiakili na urembo.

Mwanadamu mkamilifu, Adamu, alipewa sifa ya dhamiri inayofanana na ya Mungu, iliyomwezesha kutofautisha kati ya mema na mabaya. Alipewa hiari ili awe na utumiaji kamili wa uwezo wake wa kuchagua. Kama isingekuwa hivyo, wanadamu wangukuwa kama mashine tu, na matendo yetu yangedhibitwa na mtu mwingine. Hata hivyo, sivyo ilivyo. Kama ingekuwa hivyo, kusingekuwa na matumizi ya uwezo au vipaji, na hakungekuwa na fursa ya kukuza tabia za mtu binafsi. Uhuru huu wa kuchagua, bila shaka, unaweza kuwa mzuri au mbaya, kulingana na jinsi unavyotumika.

Adamu Alichagua Dhambi

Adamu, yule mwanadamu wa kwanza aliyeumbwa kwa utukufu, alibarikiwa kwa kila baraka ya kimwili na kiakili. Mazingira yake yote yalikuwa yameandaliwa ili kudumisha ustawi wake. Muumba alimwambia Adamu waziwazi kwamba akitaka kutii sheria ya haki ya Mungu, angeishi; akipuuza amri ya haki ya Mungu, angekufa. (Mwanzo 2:15-17). Maagizo ya Muumba yalikuwa rahisi sana. Wajibu wa Adamu wa kustahili kuishi milele katika paradiso ya Edeni ulitegemea uhuru wake wa kuchagua. Kwa masikitiko, alipotoshwa na kuchagua dhambi kupitia kutotii. Matokeo ya kuanguka kwake kutoka katika ukamilifu, kizazi chote ambacho Adamu na Hawa walizaa kilizaliwa katika dhambi, na chini ya adhabu ya kifo kwa urithi. Zaburi 51:5; Warumi 5:12

Utawala wa dhambi na kifo umeendelea, na utaendelea, hadi kusudi la Mungu la kuliruhusu

litimizwe, na wakati mwafaka wa kuisha kwake ufike. Katika upendo wake Mungu alitoa mwokozi, Mwokozi, hata Mwanawe mpendwa, Yesu Kristo, ambaye "angedhamu kifo" kwa ajili ya kila mtu. (Waebrania 2:9). Mpango huu wa wokovu wa mwanadamu kutoka kwa hukumu yake ya haki ya kifo ulikuwa "neema" ya bure. Warumi 5:15-18

Kutokana na kuanguka kwa wazazi wetu wa kwanza katika dhambi, na katika karne nyingi zilizofuata, sifa hizo ambazo tangu mwanzo zilimtambulisha mwanadamu kuwa katika mfano wa Muumba wake zimepatikana kwa kiwango kikubwa tu katika sehemu ndogo ya familia nzima ya wanadamu. Hakika, viumbe wengine wema wamejitahidi kukuza neema kama hizo za tabia ya utukufu wa Mungu; huku wengine wakiwa wamejifunika tu kwa sura ya kuonekana kuwa wa kimungu. Sura hii inaweza kusababisha tabia ya kuvutia kwa nje, lakini kidogo tu cha utakatifu halisi wa tabia ambayo Mungu aliwaumba wazazi wetu wa kwanza nayo huenda haiko kweli mioyoni mwao.

Kwa kuwa Mungu hawezi kufanya kazi na wale wasio na neema za kweli, amejitahidi kuwatafuta wale wa familia ya wanadamu ambao wameonyesha sifa za rehema na upendo kutoka katika undani wao. Hawa ndio amewapendelea katika enzi zote, ili kutimiza utekelezaji wa mpango wake. Tumuone mmoja wa hawa waliobarikiwa, ambaye katika sehemu kubwa ya maisha yake alionyesha baadhi ya sifa hizi bora. Huyu alikuwa mwana wa Daudi, Suleimani.

Masomo kutoka kwa Suleimani

Uhuru wa kuchagua wa Suleimani katika miaka yake ya baadaye ulimfanya awe mwathirika wa matakwa ya wake zake wengi, na kwa matokeo hayo alimkasirisha Mungu sana. Hata hivyo, katika ujana wake alipendwa sana na Mungu. Suleimani alionekana kurithi kutoka kwa baba yake sifa za kuwa mwangalifu, uwezo wa kutawala, na kuthamini wema wa Bwana, ambazo Daudi alikuwa amejifunza awali miguuni mwa Nathani, nabii mtakatifu.

Wakati Daudi alipokuwa mzee na dhaifu mno kutawala, mwanawe Suleimani, akiwa na umri mdogo wa miaka ishirini, alichukua jukumu zito la kutawala Israeli. Tunaweza kuthamini sana maombi ambayo Daudi alitoa kwa niaba ya mwanawe mpendwa. Wale ambao ni baba wenye wana wanaweza kuelewa kwa urahisi wasiwasi wa Daudi kwa ajili ya Suleimani. Sisi pia tunashiriki hisia hii ileile kwa wana wetu, kwamba wapate neema machoni pa Mungu, na kwamba wamtembee yeye kwa haki.

Katika 1 Nyaimbo 28:9,10, maneno ambayo Daudi alimwambia mwanawe yameandikwa: "Nawe, mwanangu Suleimani, timtambue Mungu wa baba yako, na umtumikie kwa moyo wote na kwa hiari yote, maana Bwana huchunguza kila moyo, na hufahamu kila tamaa na kila wazo. Ukitafuta, atapatikana kwako; lakini ukimwacha, atakukataa milele. Sasa fikiria, maana Bwana amekuchagua ujenze nyumba iwe hekalu. Uwe na nguvu ukafanye kazi hiyo."

Bwana alikuwa amemchagua Suleimani kwa ajili ya ujenzi wa hekalu, jambo ambalo lilikuwa ndoto ya

maisha ya Daudi. Akiwa amesaidiwa na kushauriwa na nabii mwaminifu wa Mungu, Nathani, na kwa neema ya Mungu, Suleimani aliingia haraka katika roho ya mpango wa baba yake wa kujenga Hekalu. Alijua kwamba ustawi wa Israeli ulitegemea utiifu wao kwa Sheria ya Mungu, na ibada yao kwa Yehova.

Suleimani Aomba Hekima

Katika upendo wake mkuu kwa Mungu, alitoa dhabihu za kuteketezwa elfu moja huko Gibeoni. Alitaka sana kumfurahisha Mungu kiasi kwamba aliandaa dhabihu hii kuu kwa Muumba wake. Alipokuwa Gibeoni, mfalme huyo mchanga alipata ndoto ambayo m , Bwana, alijitokeza kwake. (1 Wafalme 3:5). Mungu akamwambia Suleimani, "Omba chochote utakachokuwa nataka nikupe," na jibu la Suleimani lilikuwa zuri sana - jibu ambalo lingenda kutoka tu kwa moyo wenye upendo. Suleimani akasema, "Mimi ni mtoto mdogo tu: sijui jinsi ya kutekeleza majukumu yangu. ... Mpe mtumishi wako moyo wa ufahamu wa kuwahukumu watu wako, ili niweze kutofautisha kati ya mema na mabaya: maana ni nani awezaye kuwahukumu watu wako hawa wengi?" 1 Wafalme 3:7-9

Mungu alithamini dhihirisho la kweli la moyo wa Suleimani. Alijibu ombi lake kwa njia ya ajabu, akampa Suleimani "moyo wenye hekima na ufahamu." Hakuna aliyepatikana tena miongoni mwa wanadamu wasiokamilika mwenye uwezo wa kuhukumu kwa hekima kama Suleimani. (1 Wafalme 3:10,12). Kwa sababu ya ombi lake lisilo la ubinafsi, Mungu pia aliahidi, "Nimekupa pia mambo ambayo haukuyaomba, yaani utajiri na heshima: hata hakuna atakayekuwa mfalme kama wewe katika

siku zako zote. Na ukitembea katika njia zangu, ukishika amri zangu na maagizo yangu, kama vile baba yako Daudi alivyotembea, basi nitakuongezea siku za maisha yako." 1 Wafalme 3:13,14

Solomoni alipoamka kutoka katika ndoto yake, alifurahi kutambua kwamba alikuwa amemfurahisha Mungu kwa ombi lake. Alifika Yerusalemu na akatoa dhabihu za amani na dhabihu za kuteketezwa mbele ya Sanduku la Agano. (1 Wafalme 3:15). Muda mfupi baadaye alianzisha kazi kuu ya kujenga Hekalu la Israeli, kama alivyoagizwa na Bwana.

Ujenzi wa Hekalu

Tunakumbuka jinsi mawe yote na mbao za Hekalu zilivyotayarishwa, kukatwa, na kuwekewa alama kwa ajili ya mahali pake, na zilipelekwa tu pale zilipokuwa tayari. Kila sehemu ilitosana kikamilifu, na kila moja iliunganisha na inayofuata bila sauti ya nyundo, bila sauti ya shoka, au chombo chochote cha chuma. (1 Wafalme 6:7). Ingawa kila sehemu ya Hekalu hili kuu ilikuwa imetayarishwa katika maeneo tofauti, zilipofikishwa mahali palipokusudiwa kujengwa, hakuna kilichohitaji kubadilishwa.

Hii ni somo gani kwa Mkristo! Hatupaswi kufikiria kwa muda mfupi kwamba tunaweza kupoteza muda wetu kwa uzembe, na kwamba tutakapofika mwisho wa maisha yetu, ghafla, kwa muujiza, tutakuwa tayari kwa nafasi yetu katika Hekalu la kifalme. Huu ndio wakati wa maandalizi. Lazima tuumbwe, tuchongwe, tung'arishwe, na tuandikishwe sasa kwa ajili ya nafasi maalum ambayo Bwana anaikusudia kwetu katika Hekalu lake la kiroho.

Tunatambua kwamba Hekalu la Suleimani lilikuwa kielelezo cha jengo kuu zaidi. "Ninyi ni hekalu la

Mungu aliye hai," akasema Paulo. (2 Wakorintho 6:16). Wakati wa kuumbwa na wakati wa kujitahidi katika maandalizi ya Hekalu la kiroho la Mungu ni sasa. (1 Wakorintho 3:9; Waefeso 2:10; Wafilipi 1:6; 2:12,13). Wakati vipande vyote, au viungo, vitakapokuwa vimeandaliwa katika maisha yao ya Kikristo - vikiandaliwa katikati ya ulimwengu huu "uliopindika na kupotoshwa" - vitawekwa mahali pake panapostahili katika Hekalu la mbinguni la kiishara. Wafilipi 2:15

Kulikuwa na sherehe nyingi za furaha zinazohusiana na kuwekwa wakfu kwa Hekalu la Suleimani. (1 Wafalme 8:65,66). Kutakuwa na furaha kuu mbinguni na duniani wakati Kristo, Hekalu la kiroho la Mungu, litakapokamilika, kukusanywa, na utukufu wa Mungu utakapouingia. Dunia yote itafaidika na ukamilishaji wa Hekalu hilo na itabarikiwa, kama vile Israeli ya kawaida ilivyofikia kilele cha ustawi wake chini ya utawala wa Mfalme Su . Waefeso 2:19-22; Ufunuo 3:12; 21:22-26

Siku Yetu

Tukimwacha Mfalme hekima Suleimani katika hatua hii ya maisha yake, tunarejea kuzingatia enzi zetu. Tunagundua kwamba mwaliko wa Baba wa Mbinguni bado unaendelea kwa wale ambao ndani yao anapata kiasi cha mfano wa awali wa mwanadamu kwake. Wale wenye sifa za awali za upendo na utiifu kwa Mungu wanajibu wito na utumishi mkubwa zaidi kuliko ule wa Suleimani au wahusika wengine wa heshima wa enzi zilizopita. Ukweli wenyewe kwamba bado tunaona wengine wakijitolea maisha yao kwa Mungu kwa utakatifu, ili kumfuata Mwanawe wa pekee, ni ushahidi kwetu kwamba kazi hii ya kuwaita na kazi zinazohusiana

za kuwaboresha, kuwasugua, na kuwatengeneza, bado inaendelea. Tunatambua kwamba hii ndiyo kweli njia ya kutekeleza mpango wa wokovu uliopendekezwa zamani sana na Baba wa Mbinguni. Zaidi ya hayo tunajua kwamba mambo yote yanafanya kazi pamoja kwa ajili ya wema kwa wale wanaompenda Mungu, wale aliowaita kulingana na kusudi lake, "Ambao aliwafahamu tangu kale, aliwateua tangu kale wawe na mfano wa mwanawe, ili awe wa kwanza wa wazaliwa wengi." Warumi 8:28,29

Maandiko haya yanatuarifu kwamba kundi lililotengwa tangu kale - kanisa - lazima liwe nakala, taswira, za Mwana wa Mungu, ambaye pia ni nakala na taswira ya Baba. Kama Wakristo, hakuna hata mmoja wetu katika maisha haya anayeweza kuwa mkamilifu kama alivyo Yesu, hata tukijitahidi kwa nguvu na kwa muda mrefu vipi. Pia hatuwezi kujichukulia heshima hii kwa hiari yetu wenyewe. Ikiwa tumewalikiwa kuwa wafuasi wa nyayo za Yesu, heshima hii imetolewa kwetu na Mungu. 1 Wathessalonike 2:12; Waebrania 5:4

Hii inaweka mambo wazi, kwa maana tunapowaangalia Wakristo wenzetu, tukitambua kuwa walipokea mwaliko uleule tulioupokea, tutathamini ushirika wao ipasavyo. Tumeukubali mwaliko wa Baba kwa mioyo ya shukrani—utoaji wake wa neema kupitia sadaka ya Yesu uliowezesha kuingia katika uhusiano huu. Kwa kufanya hivyo, na kwa kuvaa vazi la haki ya Mwokozi wetu kufunika kasoro zetu, jambo linalotufanya tukubalike kwa Mungu kwa haki ya kafara ya ukombozi ya Yesu, tunajitolea kwa furaha yote yetu kuanza kufanya mambo yanayomvutia Baba yetu

wa Mbinguni, hata kama itatugharimu sana. Isaya 61:10; Warumi 12:1; Waefeso 1:5-7

Kabla ya kuchukua hatua hii muhimu, ni lazima tufikirie kwa maombi maana ya kumfuata Yesu, na kuwa mfano wake. Mapendeleo yetu lazima yaelekezwe mambo yaliyo juu. (Wakolosai 3:2). Nia mpya, akili mpya, lazima zikuze matunda na neema za Roho. Ili kuwa mfano wa Yesu, mtu lazima ajitahidi daima kukuza na kuonyesha sifa hizi za tabia. (Wagalatia 5:22,23; 2 Petro 1:5-7). Hisia zote zinazomvutia Mungu na zinazoendana na Roho wa Bwana zinapaswa kufuatiliwa, ingawa hili litachukua maisha yote ya maendeleo chini ya ushawishi wa malezi wa Baba wa Mbinguni.

Sio tu kwamba upendo kwa Bwana, Kweli, na ndugu unapaswa kuonyeshwa, bali pia lazima kuwe na kujali kwa upendo na huruma kwa ulimwengu. Ili kufanana na Bwana Yesu, ni lazima tuwe na huruma kuu kwa maumbile yanayonguruma - hata kwa maadui zetu, wale wanaotutumia kwa dharau. Mathayo 22:37-39; Yohana 13:34,35; Luka 6:27,28

Utiifu wa Moyo

Methali 4:23 inasema: "Linda moyo wako kwa uangalifu wote; maana kutoka ndani yake hutoka chemchemi za uzima." Kwa wale wanaomfuata Yesu kwa nyayo, haki yetu ya kuwa sehemu ya Hekalu la kiroho la Mungu itategemea jinsi tunavyoendeleza mioyo yetu sasa. Tuna "hazina hii katika vyombo vya udongo," na mizigo ya dunia na udhaifu wetu wa mwili vitajaribu kututenga na lengo letu. (2 Wakorintho 4:7). Hata hivyo, kama ilivyokuwa kwa Baba Adamu, Mfalme Suleimani, na hata Bwana wetu Yesu, sisi pia tuna hiari katika

suala la kuamua tutawapa nani utiifu wa mioyo yetu. Hatulazimishwi kumtumikia Bwana, Ukweli, au ndugu. Ni hiari yetu. Tukiwa tumemwazimia Yesu macho, tunaweza kufanana naye. Tamaa yetu ya kutembea katika njia aliyoitembea Yesu ni kubwa. Lengo letu ni kujaza nafasi katika Hekalu ambayo Baba ametualika kwa neema, na linaweza kufikiwa tu kwa kufanana na sura ya Mwanawe mpendwa. Warumi 8:29; 2 Wakorintho 3:18

Labda tumewahi kujiuliza jinsi uzoefu utakavyokuwa, tukitenda kwa uaminifu, wa kufufuliwa kama kiumbe wa kiroho, tutakapobarikiwa kwa heshima ya ajabu ya kusikia maneno, "Vyema sana, mtumwa wangu mwema na mwaminifu; ulikuwa mwaminifu katika mambo machache, nitakuweka juu ya mengi; ingia katika furaha ya bwana wako." (Mathayo 25:21). Maandiko Matakatifu yanatupa taarifa fulani kuhusu hili.

Nje ya Kifuniko

Mtume Paulo anatuambia, "Kwa kuwa tumeshiriki katika mfano wa kifo chake, tutashiriki pia katika mfano wa ufufuo wake." (Warumi :6). Ni "ufanano" gani wa Bwana wetu tangu ufufuo wake? Waebrania 1:3 inatuambia kwamba Yesu ni "mfano halisi," au nakala kamili, ya Mungu! Wale wanaomfuata kwa uaminifu katika nyayo za Yesu za kujitolea na huduma, na ambao kupitia "uvumilivu wa kuendelea katika mema wanatafuta utukufu na heshima na uzima usio na mwisho," watafanywa kufanana na Bwana na Kichwa chao - wote wakiwa wanachama wa familia ya kimungu ya Mungu. Warumi 2:7

Kuna wazo zaidi kuhusu usemi "taswira dhahiri." Ni kweli kwamba Bwana wetu alikuwa katika mfano wa

Baba katika hali yake ya kimalaika kabla ya kuwa binadamu kama "Logos." Hata alipokuja duniani kama mwanadamu, alikuwa katika mfano wa Mungu, kwa sababu tabia yake daima ilikuwa katika muafaka kamili na ile ya Baba yake. Hata hivyo, Mtume Paulo anatuambia kwamba Yesu sasa "ameketi mkono wa kuume wa Ukuu juu mbinguni," baada ya kuwa mwaminifu hata kufa, hata kifo cha msalaba. Kwa sababu hii, Mungu alimwinua sana na kumpa jina lililo juu ya kila jina. Yesu sasa, kwa ukamilifu zaidi, yuko katika "mfano halisi" wa Mungu asiyeonekana, akishiriki asili ya kimungu. Waebrania 1:3; Wafilipi 2:8,9; Wakolosai 1:15

Tunasoma pia, "Tazama, ni upendo wa namna gani Baba aliyetuwekea, tuitwe wana wa Mungu; kwa hiyo, ulimwengu haututambui, kwa sababu haukumtambua yeye. Wapendwa, sasa sisi tu watoto wa Mungu, na jinsi tutakavyokuwa bado haijaonekana; lakini tunajua ya kwamba, yeye akionekana [Kigiriki: kufunuliwa], tutafanana naye; kwa maana tutamwona jinsi alivyo. Na kila mtu aliye na tumaini hili kwake hujisafisha, kama vile yeye alivyo safi." 1 Yohana 3:1-3

Hivyo, tunaona kwamba Bwana wetu Yesu sasa yuko katika mfano na sura kamili ya Mungu, ingawa Baba yetu wa Mbinguni amekuwa na daima atakuwa mkuu kuliko wote. (Yohana 10:29; 14:28; 1 Wakorintho 15:24-28). Yesu amepewa thawabu hii kwa sababu ya utume wake mwaminifu. Hakuwahi kusita katika utii wake wa kutenda mapenzi ya Baba yake, licha ya gharama. Mungu amemtukuza sana, na anafurahi kufanya vivyo hivyo kwa wanachama "walioitwa, na kuchaguliwa, na watiifu" wa kanisa, bibi harusi wa Yesu, mwili wake. (Ufunuo 17:14;

19:7,8; 21:2; 1 Wakorintho 12:12,27). Hawa watafufuliwa katika mfano wa Bwana Yesu. Hili ni ahadi kuu ambayo tunaweza, na tuta, kurithi, ikiwa tutakuwa watiifu na waaminifu, hata kufa! (Ufunuo 2:10). Paulo alieleza hivi, "Mmevua mtu wa zamani pamoja na matendo yake; Nanyi mmevaa mtu mpya, aliyeumbwa upya katika maarifa sawasawa na mfano wa yeye aliyeumba." "Kama vile tulivyovalia sura ya ule wa udongo [Adamu], tutavalia pia sura ya ule wa mbinguni [ufanano wa Mungu]." Wakolosai 3:9,10; 1 Wakorintho 15:49